

A Kúria
mint másodfokú bíróság
í t é l e t e

Az ügy száma: Kf.VIII.39.877/2021/7.

A tanács tagjai: Dr. Stark Marianna a tanács elnöke

Szolnokiné dr. Csernay Krisztina előadó bíró

Dr. Hajdu Edit bíró

A felperes: felperes1

cím1

A felperes képviselője: Független Rendőr Szakszervezet

cím2

ügyintéző: dr. Oláh Tamás kamarai jogtanácsos

Az alperes: alperes1

cím3

Az alperes képviselője: Dr. Juhászné dr. Grunda Erzsébet

cím3

A per tárgya: illetménykülönbözet megfizetése

A fellebbezést benyújtó fél: alperes

A fellebbezéssel támadott határozat száma:

Fővárosi Törvényszék 34.K.707.264/2020/8.

Rendelkező rész

A Kúria a Fővárosi Törvényszék 34.K.707.264/2020/8. számú ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg a felperesnek 10 000 (tízezer) forint másodfokú perköltséget.

Megállapítja, hogy a 15 000 (tizenötezer) forint fellebbezési eljárási illeték az állam terhén marad.

Az ítélet ellen további perorvoslatnak nincs helye.

Indokolás

A tényállás

[1] A felperes 2019. február 1-jét megelőzően közalkalmazotti jogviszonyban, előadói munkakörben állt az alperes alkalmazásában.

[2] A felperes alperessel fennállt közalkalmazotti jogviszonya – a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló 2015. évi LXII. törvény (a továbbiakban: Hszt.) a 2018. évi CXV. törvénnyel beiktatott 362/E. § (1) bekezdése alapján – 2019. február 1-jével rendvédelmi igazgatási szolgálati jogviszonnyá (a továbbiakban: igazgatási jogviszony) alakult át.

[3] Az alperes a felperes részére a 2019. február 1. és február 8. közötti időszakra 6 munkanap, a 2019. február 25. és február 27. közötti időszakra 3 munkanap, a 2019. október 7. és október 8. napja közötti időszakra 2 munkanap, 2020. március 9. és március 31. közötti időszakra 14 munkanap betegszabadságot biztosított, amely időtartamokra a felperes részére távolléti díja 70%-ának megfelelő összeget számfejtett és fizetett ki.

A felperes keresete és az alperes védírata

[4] A felperes a pontosított keresetében 2019. február 1. és 2020. március 31. közötti időszak alatt igénybe vett betegszabadságra járó távolléti díj különbözete jogcímén 96 348 forint, és ezen összeg 2019. augusztus 6-tól számított késedelmi kamata, valamint perköltség megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Arra hivatkozott, hogy a Hszt. a perrel érintett időszakban az igazgatási jogviszonyban állók egészségügyi szabadságának díjazására a távolléti díj összegét 70 %-ra mérséklő szabályt nem tartalmazott, az e szabályt előíró módosítást csak 2020. július 1-től, az egyes törvényeknek a polgárok biztonságát erősítő módosításáról szóló 2020. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Mód.tv.) 176. §-a iktatta be a Hszt.-t kiegészítve a 289/R. § (1a) bekezdéssel. Álláspontja szerint 2019. február 1-től korábbi közalkalmazotti jogviszonya igazgatási jogviszonnyá alakult át, amely jogviszonyra a Hszt. rendelkezései, nem pedig a Kjt. és az Mt. szabályai az irányadóak. A betegszabadság idejére járó távolléti díj összegére esetében a Hszt. általános szabálya, azaz 147. §-a volt irányadó figyelemmel arra, hogy az igazgatási jogviszonyra vonatkozó fejezet eltérő szabályt nem állapított meg.

[5] Az alperes a védiratában a kereset elutasítását és a felperes perköltségben történő marasztalását kérte. Álláspontja szerint a felperes nem jogosult a Hszt. 147. §-ának rendelkezése szerint távolléti díj folyósítására. A Hszt. 2020. július 1-től hatályba lépő módosítása is tükrözi azt a jogalkotói szándékot, hogy a rendvédelmi alkalmazottak jogállása továbbra is közelebb áll a közalkalmazotti jogviszonyhoz.

[6] Hivatkozott arra is, hogy a Hszt. rendvédelmi alkalmazottakra vonatkozó XXVIII/A. fejezetében mindenhol található egy utaló norma, amely meghatározza, hogy a Hszt. mely szabályai alkalmazhatóak az igazgatási jogviszonyban, ugyanakkor a betegszabadságról rendelkező Hszt. 289/E. §-ában nem található visszautaló rendelkezés.

Az elsőfokú bíróság határozata

[7] A Fővárosi Törvényszék 34.K.707.264/2020/8. számú ítéletével kötelezte az alperest 96 348 forint távolléti díj különbözet és ezen tőkeösszeg után 2019. szeptember 6-tól a kifizetésig számított késedelmi kamata, valamint 15 000 forint összegű perköltség megfizetésére, megállapítva, hogy a 15 000 forint eljárási illeték az állam terhén marad.

[8] Ítéletének indokolása szerint a Hszt. kódex jelleggel rögzíti a rendvédelmi feladatokat ellátó szervekkel foglalkoztatási jogviszonyban állókra vonatkozó szabályokat, így nevesíti a hivatásos szolgálati jogviszonyt, az igazgatási jogviszonyt, valamint a

munkaviszonyt is, megállapítva az egyes foglalkoztatási formákhoz kapcsolódó részletes szabályokat. A rendvédelmi alkalmazottakra vonatkozó szabályokra a Hszt. már a hatályára vonatkozó rendelkezések között is utal, megállapítva, hogy egyes kifejezett rendelkezéseit – 14. §-át, 342. §-át, XXVIII/A. §, XXIX. és XXX. fejezetét – az igazgatási jogviszonyra is alkalmazni kell. Olyan rendelkezést a törvény nem tartalmaz, hogy a rendvédelmi alkalmazottakra a Hszt.-n kívül más jogállási törvény vonatkozna, így a Kjt. és az Mt. hatálya e jogviszonyokra nem terjed ki.

[9] A felek nyilatkozata szerint a felperes közalkalmazotti jogviszonya 2019. február 1-jei hatállyal rendvédelmi igazgatási szolgálati jogviszonnyá alakult át, ezért a foglalkoztatási jogviszonyára a Hszt. szabályait kellett alkalmazni.

[10] Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a rendvédelmi alkalmazottakra vonatkozó Hszt. XXVIII/A. fejezetében lévő 287/E. § (2) bekezdéséből az következik, hogy a Hszt.-nek e fejezetben meg nem jelölt rendelkezéseit nem lehet alkalmazni az igazgatási jogviszonyban. Arra azonban nem ad magyarázatot a törvény, hogy mely rendelkezések alkalmazása szükséges, ezért e rendelkezést nem lehet szűken értelmezni és úgy alkalmazni, hogy a Hszt.-nek csak és kizárólag azt a rendelkezését lehet és kell alkalmazni a rendvédelmi alkalmazottak tekintetében, amelynek alkalmazását a Hszt. XXVIII/A. fejezete kifejezetten előírja.

[11] A Hszt. 289/R. szakaszának (1) bekezdése rendelkezik arról, hogy a rendvédelmi alkalmazott számára a betegség miatti keresőképtelenség időtartamára naptári évenként 15 munkanap betegszabadságot ad ki a munkáltató, azonban az arra vonatkozó részletes szabályokat, így többek között a betegszabadság idejére járó juttatás formáját nem rögzítette.

[12] A Hszt. 147. § (1) bekezdése rögzíti a hivatásos állományúak tekintetében az egészségügyi szabadságra való jogosultságot, amelynek része a betegszabadság is. A törvényszék érvelése szerint ezért a jogalkotói szándék arra irányult, hogy az egészségügyi szabadságra való jogosultság teljes köre csak a hivatásos állományban állókra vonatkozzon, a rendvédelmi alkalmazottak számára pedig csak az annak részét képező betegszabadság lehetőségét biztosítsák a hivatásos állományban állókkal azonos szabályok és juttatások mellett.

[13] Az, hogy a jogalkotó 2020. július 1-től a rendvédelmi alkalmazottak betegszabadságának idejére járó juttatást a távolléti díj 70 %-ban határozta meg, nem eredményezi, hogy ezen időpont előtt is ilyen mértékű juttatás illette volna meg a felperest. A Mód. tv. 176.§-hoz fűzött indokolás szerint 2020. július 1-től azért került sor a Hszt. 289/R.§ (1a) bekezdéssel történő kiegészítésére, mert a betegszabadság idejére járó juttatás nem szerepelt a szabályozásban, vagyis az észlelt jogalkotói hiányosságot pontosították. Ugyanakkor ez nem jelenti azt, hogy a perbeli időszakra a felperes részére ne járna juttatás, avagy azt a távolléti díj 70 %-ában kellene meghatározni.

[14] Minthogy a perbeli időszakban a Hszt. nem tartalmazott olyan rendelkezést, amely a rendvédelmi alkalmazottak betegszabadság idejére járó juttatását a távolléti díj 70 %-ában határozta volna meg, az alperes jogellenesen csökkentette a betegszabadság napjaira járó

távolléti díj összegét. Mindezekre figyelemmel az elsőfokú bíróság a keresetnek helyt adva az alperest az összecszerűen nem vitatott kereset szerint marasztalta.

Az alperes fellebbezése és a felperes fellebbezési ellenkérelme

[15] Az alperes a fellebbezésében az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását, a felperes keresetének elutasítását, valamint a felperes perköltségben történő marasztalását kérte.

[16] Az alperes álláspontja szerint az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásában figyelmen kívül hagyta azt a tény, hogy a Hszt. kógens rendelkezéseit nem lehet kiterjesztően értelmezni. Tévesen vont párhuzamot a rendvédelmi igazgatási jogviszonyban álló felperes és a hivatásos állományú tagokra vonatkozó, a Hszt. 147. §-a rendelkezésének alkalmazása között. Önmagában az a tény, hogy a rendvédelmi igazgatási jogviszonyban állókra vonatkozó rendelkezések a Hszt.-ben kaptak helyet, nem jelenti azt, hogy a hivatásos állományúakra vonatkozó minden szabályt rájuk is alkalmazni kellene. A törvényszék jogszabály értelmezésével szemben a Hszt. 287/E. § (2) bekezdése kifejezetten kiemeli, hogy a rendvédelmi alkalmazottakra a törvény e fejezetben megjelölt rendelkezéseit az e fejezetben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni. Az alperes álláspontja szerint ezen eltérések megjelölésére alkalmaz utaló normákat a jogalkotó.

[17] Az elsőfokú bíróság is kifejtette, hogy a perbeli időszakban a Hszt. nem tartalmazott rendelkezést a rendvédelmi alkalmazottak tekintetében a betegszabadság idejére járó díjazás összegére. A kifejezett szabályozás hiánya azonban önmagában még nem elégséges a joghézag megállapításához, figyelemmel arra, hogy a jogalkotó 2020. július 1-től hatályba lépő kiegészítése alátámasztotta az alperes jogszabályértelmezését.

[18] Álláspontja szerint a jogkérdés eldöntése fokozott körűtekintést igényel, figyelembe kell venni, hogy más jogi normákkal, illetőleg más jogágakba illeszkedő szabályokkal milyen viszonyban áll a felperes jogviszonya.

[19] A törvényszék ítéletének indokolásában levezetett jogi érvelés téves, mivel a felperes követelését a hivatásos állományra vonatkozó Hszt. 147. § (4) bekezdése alapján ítélte meg. A Hszt. 147. §-a a törvény XII. fejezetében helyezkedik el, a Hszt. 289/I. §-a azonban a rendvédelmi igazgatási alkalmazottakra csak a XII. fejezett meghatározott rendelkezéseit rendeli alkalmazni, amely felsorolásban a 147. § nem szerepel. A Hszt. 147. § alkalmazását az is kizárja, hogy a rendvédelmi igazgatási alkalmazottak betegség miatti keresőképtelenségük esetén nem a hivatásos állománnyal azonos jogcímen mentesülnek a munkavégzési kötelezettség alól. A hivatásos állomány tagját a Hszt. 147. §-a alapján egészségügyi szabadság illeti meg, a rendvédelmi igazgatási alkalmazott pedig a Hszt. 289/R. § (1) bekezdése alapján 15 munkanap betegszabadságra, ezt követően pedig az egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvény 44. §-a és 46. §-a alapján táppénzre jogosult. Figyelemmel arra, hogy a rendvédelmi igazgatási alkalmazott betegszabadsága évente legfeljebb 15 nap lehet, a Hszt. 147. §-ának azon rendelkezése, hogy a 31 naptári naptól a távolléti díj vagy a 147. § (6) bekezdésében meghatározott térítés 90 %-

át kell folyósítani, értelmezhetetlen, ugyanis a rendvédelmi alkalmazott ekkor már 70 %-os táppénzben részesül.

[20] A felperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását és az alperes 10 000 forint másodfokú perköltségben történő marasztalását kérte. Közölte, hogy az Országos Rendőr-főkapitányság tájékoztatója szerint a munkáltató a jogi álláspontját felülvizsgálta és 2021. május 5-ig kifizeti a betegszabadság távolléti díjának különbözetét. Utalt arra, hogy hasonló tárgyú ügyben a Debreceni Törvényszék és a Fővárosi Törvényszék, továbbá a Budapest Környéki Törvényszék is azonos tartalmú ítéletet hozott.

[21] Álláspontja szerint az alperes a fellebbezésében nem tudta megjelölni azt a jogszabályhelyet, amelynek alapján a felperes betegszabadsága idejére a távolléti díjat csökkentett összegben volt jogosult megfizetni. Megsértett jogszabályhelyként kizárólag a Hszt. 147. §-ára hivatkozott, azonban keresetét elsősorban a Hszt. 289/R. §-ára alapította. Érvelésének lényege az volt, hogy a betegszabadság idejére a távolléti díjat kell alapul venni. Kérdés az, hogy az alperes jogszerűen csökkentette-e annak mértékét, ha a maga által sem vitatottan ennek jogszabályi alapja a peresített időszakban nem volt. Nem értett egyet az alperes azon érvelésével, hogy a törvény 2020. július 1-jei hatályú módosítása csupán pontosítás lett volna, amelyet eltérő szabály hiányában ezt megelőzően is alkalmazni kellett volna. A rendvédelmi alkalmazottak tekintetében a peresített időszakban hiányzó kifejezett törvényi rendelkezés pótlására sokkal inkább indokolt a hivatásos szolgálati jogviszonyban állókra vonatkozó Hszt. rendelkezések alkalmazása, mint az Mt. szabályai.

[22] A Kp. 79. § (2) bekezdés c) pontjából következően a perben a közigazgatási szerv alperes köteles bizonyítani, hogy a távolléti díjat helyesen, jogszerűen, megfelelő összegben fizette ki, különösen azt, hogy a távolléti díj csökkentett összegű folyósításának volt jogszabályi alapja. A bizonyításra köteles fél viseli a bizonyítatlanság következményeit, perbeli esetben azt, hogy az adott időszakra nem volt jogszabályi rendelkezés, amely az alperesi álláspontot megalapozná.

A Kúria döntése és annak jogi indokai

[23] Az alperes fellebbezése a következők szerint nem megalapozott.

[24] Nem volt vitatott a perben, hogy a felperes közalkalmazotti jogviszonya 2019. február 1-jei hatállyal rendvédelmi igazgatási szolgálati jogviszonnyá alakult át, amely jogviszonyra vonatkozó rendelkezéseket a Hszt. tartalmazza.

[25] Az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy a Hszt. egységes jogszabályban rendezi a rendvédelmi feladatokat ellátó szervekkel foglalkoztatási jogviszonyban álló személyekre vonatkozó munkaügyi szabályokat. A rendvédelmi igazgatási alkalmazottak szolgálati jogviszonyának speciális szabályait a Hszt. XXVIII/A. fejezete tartalmazza, amelynek 287/E.§ (2) bekezdése szerint a rendvédelmi alkalmazottakra a törvény e fejezetben megjelölt rendelkezéseit az e fejezetben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

Rögzíti azt is, hogy a hivatásos állomány tagján az e fejezet szerinti rendvédelmi alkalmazottat kell érteni (Hszt. 287/E.§ (2) bekezdés c) pont.)

[26] Az alperes a felülvizsgálati kérelmében arra helytállóan hivatkozott, hogy a perrel érintett időszakban a Hszt. 289/R. § (1) bekezdése a rendvédelmi alkalmazottak esetén csupán a betegszabadságra vonatkozó évi 15 munkanap jogosultsági időt rögzítette, de 2020. július 1-ét megelőzően nem tartalmazott szabályozást arra nézve, hogy erre az időtartamra a munkáltató milyen összegű díjazás megfizetésére köteles.

[27] A joghézagot észelve a Mód.tv. 2020. július 1-től hatályos 176.§-a iktatta be a Hszt. 289/R. (1a) bekezdését, amely a betegszabadság idejére járó juttatás mértékét a távolléti díj 70%-ban határozta meg. A jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 15.§ (1) bekezdése alapján azonban a jogszabályi rendelkezést – ha jogszabály eltérően nem rendelkezik – a hatálybalépését követően keletkezett tényekre és jogviszonyokra, valamint megkezdett eljárási cselekményekre kell alkalmazni. E rendelkezésből következően a Mód.tv. Hszt-t pontosító rendelkezése a perbeli esetben nem volt alkalmazható. Abból a tényből ugyanis, hogy a jogalkotó a Hszt. 289/R. § (1a) bekezdését csak a jövőre nézve iktatta be a törvény rendelkezései közé, az következik, hogy a jogalkotónak sem állt szándékában, hogy a rendelkezésnek visszaható hatályt tulajdonítson.

[28] Mindezekből következően a 2020. július 1-től hatályos Hszt. 289/R. § (1a) bekezdését nem lehet kiterjesztően értelmezni, és nem lehet visszaható hatályt tulajdonítani a betegszabadságra járó díjazás esetében sem. Amennyiben a jogalkotó szándéka az lett volna, hogy a törvény hatályba lépését megelőző időszakra a betegszabadságra járó díjazás vonatkozásában is alkalmazni kelljen az új javadalmazásra vonatkozó szabályt, úgy erről kifejezetten rendelkezni kellett volna. Figyelemmel arra, hogy a szabályozás hiányában a Hszt. általános rendelkezéseit kellett irányadónak tekinteni, nem volt jogszabálysértő az elsőfokú bíróságnak az adott esetben a Hszt. 147. §-ában foglalt szabályok adott jogviszonyra adaptált alkalmazása. Kétségtelen tény, hogy a hivatásos állomány esetében eltérő fogalom meghatározások - egészségügyi szabadság -, eltérő időtartam, valamint folyósítási összeg került szabályozásra, azonban ezen időtartamon belül a betegszabadságra járó évi 15 munkanapra vonatkozó díjazás esetében, egyéb szabályozás hiányában a Hszt. 147. §-a irányadónak tekinthető.

[29] Mindezek alapján az elsőfokú bíróság jogszabálysértés nélkül állapította meg, hogy a felperes a keresetben írt munkanapokra távolléti díja 100 %-ára volt jogosult, így az illetménykülönbözet megfizetésére vonatkozó elsőfokú ítéleti rendelkezés nem volt jogszabálysértő.

[30] Az alperes a fellebbezési kérelmében megalapozatlanul hivatkozott a Hszt. 147. § (4) bekezdésének megsértésére, mert az adott esetben a Hszt. egyetlen hatályos rendelkezéséből sem következett az, hogy a munkáltatónak a betegszabadság időszakára a távolléti díj 70 %-át kellett megfizetni. A felperes korábbi közalkalmazotti jogviszonya a törvény rendelkezése alapján átalakult, így a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény és a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény rendelkezései, így a betegszabadság díjazására vonatkozó szabályozása sem voltak alkalmazhatók.

[31] Mindezek alapján a Kúria az elsőfokú bíróság ítéletét a Kp. 109. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

Záró rész

[32] A pervesztes alperes a felperes részére a Kp. 35. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 83. § (1) bekezdése alapján köteles a perköltség megfizetésére.

[33] Az alperes az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 5.§ (1) bekezdés c) pontja alapján személyes illetékmentes, ezért a tárgyi költségfeljegyzési jogos perben az Itv. 46.§ (1) bekezdése alapján számított fellebbezési eljárási illetéket a Kp. 35.§ (1) bekezdése folytán alkalmazandó Pp. 102.§ (6) bekezdése alapján az állam viseli.

[34] Az ítélet elleni felülvizsgálat lehetőségét a Kp. 116.§ d) pontja, a fellebbezés lehetőségét a Kp. 99.§-a zárja ki.

[35] A Kúria a fellebbezést a Kp. 107.§ (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

Budapest, 2021. november 17.

Dr. Stark Marianna s.k. a tanács elnöke, Szolnokiné dr. Csernay Krisztina s.k. előadó bíró, Dr. Hajdu Edit s.k. bíró